

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sancti Gregorii Papæ Primi Cognomento Magni Opera

In Tres Tomos Distributa. Ex quamp plurimis MSS. Codicibus emendata ;
Additæ Sunt Quædam Notæ in Dialogos & Epistolas ejusdem S. Gregorii

Gregor <I., Papst>

Lutetia Parisiorum, 1675

Super Librum Josue.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75090)

Quos bene nobis per significationem vacca in-
nuunt, quæ sub arca Domini ad montana tenden-
tes, affectu simul & rigido sensu gradiuntur, quarum
dum vitulos clausissent domi, scriptum est: *Per-
gentes & mugientes dantes quidem ab intimis mug-
ijus, sed tamen à cepto itinere non descedentes
gressus.*

1. Reg. 5.

CAPUT XXVIII.

Dent. 33. d Ferrum & as calceamentum ejus.

De virtute
& constan-
tia prædi-
cationis
Evangelii
ca.
In expof. B.
Iob. 1. 31. c. 3
in fin.
Ephes. 6.

HOc sub specie de sancta Ecclesia per Moysen
dicitur. Calceamentum quippe in Scriptura
sacra munimen prædicationis accipitur, sicut scri-
ptum est: *Calceati pedes in preparatione Evangelij*
pacis. Quia ergo per ferrum virtus, per æs autem
perseverantia exprimitur: ferrum & æs calceamen-
tum ejus dicitur, dum prædicationi illius acumine
simul, & constantiâ munitur. Per ferrum enim
mala adverstantia penetrat: per æs autem bona, quæ
propofuit, longanimitè servat.

Finis Libri Deuteronomii.

CAPITVLA LIBRI
JOSUE.

1. *Axa filia Caleph sedens super asinum suspiravit, etc.*
2. *Habitavit Chananeus in medio Ephraim tributarius.*

INCIPIT EXPOSITIO
SUPER LIBRUM JOSUE.

CAPUT I.

Josue 15. d **A**xa filia Caleph sedens super asinum suspi-
ravit, cui dixit pater suus: *Quid habes?*
*Ad quem illa respondit: Da mihi benedi-
ctionem. Terram australem, et aridam dedi-
disti mihi, junge et irriguam. Deditque ei
pater suus irriguum superius, et irriguum
inferius.*

De variis
ac duobus
potissimum
compun-
ctionum
modis.
Dial. lib. 3.
cap. 34. in
medio.
Tract. idem
locus Reg.
1. 6. ep. 23.
Ibidem in
principio.

XA super asinum sedet, cum irratio-
nabilibus carnis suæ motibus anima
præsudet, quæ suspirans à patre ter-
ram irriguam petit: quia à Creatore
nostro, cum magno gemitu quæren-
da est lacrymarum gratia. Sunt namque nonnulli,
qui jam in dono perceperunt liberè pro justitia lo-
qui, oppressos tueri, indigentibus possessa tribuere,
ardorem fidei habere, sed adhuc gratiam lacryma-
rum non habent. Hi nimirum terram australem, &
arentem habent, sed adhuc irriguam indigent: quia
in bonis operibus positi, in quibus magni atque fer-
ventes sunt, oportet nimirum ut aut timore suppli-
cij, aut amore regni cælestis mala etiam quæ antea
perpetraverunt, deplorent. Et licet in multis spe-
cies compunctio dividatur, quando singulæ quæque
à pœnitentibus culpæ planguntur; unde ex voce
quoque pœnitentium Hieremias ait, *Divisiones a-
quarum deduxit oculus meus;* principaliter tamen
compunctio generata duo sunt: quia Deum si-
tens anima prius timore compungitur: pòst, amore.
Prius enim sese lacrymis afficit, quia dum malorum
sitorum recordatur, pro his perpeti æterna supplicia

Tbren. 2.

partimescit. At verò cum longa mœroris anxietate
fuerit formido consumpta, quædam jam de præ-
sumptione veniæ securitas nascitur, & in amore
cælestium gaudiorum animus inflammatur: & qui
prius flebat ne duceretur ad supplicium, postmo-
dum flere amarissimè incipit, quia differtur à regno.
Contemplatur etenim mens, qui sint illi Angelorum
chori, quæ societas beatorum spirituum, quæ ma-
jestas æternæ visionis Dei, & amplius plangit quia
à bonis perennibus deest, quam flevit prius quando
mala æterna metuebat. Sicque fit ut perfecta cõpun-
ctio formidinis, tradat animum cõpunctiohi dilectio-
nis. Quod bene in hac sacra veracique historia figu-
rata narratione describitur. Quia ergo, ut dixi, duo
sunt compunctiohi genera, dedit ei pater suus irri-
guum superius, & irriguum inferius. Irriguum quip-
pe superius accipit anima, cum sese in lacrymis cæ-
lestis regni desiderio affligit. Irriguum verò inferius
accipit, cum inferni supplicia flendo pertimescit. Et
quidem prius inferius, ac pòst irriguum superius
datur. Sed quia compunctio amoris dignitate præ-
eminet, necesse fuit, ut prius irriguum superius, &
pòst irriguum inferius commemorare debuisset.

Ibidem in fin.

CAPUT II.

Habitavit Chananeus in medio Ephraim tributarius.

Plerumque hi, qui magnis jam virtutibus splen-
dent, adhuc de obscuritate culpæ aliquid reni-
tentes sustinent: ut etiam magna vitæ claritate lu-
ceant, & tamen adhuc noctis reliquias nolentes
trahant. Quod ad hoc, sicut dictum est, agitur, ut
mens proficiens ad virtutem justitiæ sua melius in-
firmitate roboretur. Et inde verius in bonis luceat,
unde eam etiam nolentem parva reprehensibilia hu-
militer obscurant. Unde & bene cum Israëlítico
populo percepta repromissionis terra partiretur,
Ephraim tribui Chananeus gentilis populus non
occisus sed factus tributarius dicitur. Sicut scri-
ptum est: *Habitavit Chananeus in medio Ephraim
tributarius.* Quid enim Chananeus, gentilis vide-
licet populus, nisi vitium significat? Et læpe in ma-
gnis virtutibus terram repromissionis ingredimur:
quia spe intima de æternitate roboramur. Sed dum
inter acta sublimia vitia quædam parva retinemus,
quasi Chananeum vivere in terra nostra concedi-
mus. Qui tamen nobis tributarius efficitur: quia
hoc ipsum vitium, quod subijcere non possumus,
ad usum nostræ utilitatis humiliter retorquemus. Ut
eò de se mens, & in summis viliã sentiat, quò suis
vitibus, etiam parva, quæ appetit, non expugnat.
Unde bene rursum scriptum est: *Hæ sunt gentes,*
quas Dominus dereliquit, ut erudiret in eis Israel. Ad
hoc namque quædam minima vitia nostra retinen-
tur, ut sese nostra intentio sollicita in certamine
semper exerceat: & eò de victoria non superbiat,
quò vivere in se hostes conspiciat, à quibus adhuc
vinci formidat. Israël ergo reservatis gentibus eru-
ditur, quando in quibuldã minimis vitiis elatio
virtutis nostræ comprimitur, & in parvis sibi resi-
stentibus discit, quòd ex se majora non subigit.

Ob humi-
litate re-
prehensibi-
lia quædam
intendum
in electis
relinquuntur.

In expof. B.
Iob. 4. c. 21
in min.

Finis Libri Josue.

CAPITVLA LIBRI
JUDICUM.

1. *Gedeon cum à paleis frumenta divideret, Angelum vidit, etc.*
2. *De pugna Gedeonis adversus Madianitas.*
3. *Manue, viso Angelo pertimescens dixit: Morie*